

መጽሐፈ ዳንኤል - ቁጥር ሀምሳ

የዳንኤል 8 ትንቢታዊ ምስጢራትን መክፈት፡ የጳጳሳዊ መገለጥ

Jeff Pippenger

2024-01-14

በዳንኤል ምዕራፍ ስምንት ውስጥ፣ ዳንኤል ስለ የመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት መንግሥታት ራእይ ተሰጠው፤ ከዚያም በኋላ በጥያቄና በመልስ የተወከለ ሰማያዊ ውይይት ሰማ።

ከዚያም አንድ ቅዱስ ሲናገር ሰማሁ፤ ሌላም ቅዱስ ለዚያ የሚናገረው ቅዱስ፡- ስለ ዘወትር መሥዋዕትና ስለ ማጥፊያው ኃጢአተኝነት ያለው ራእይ፣ መቅደሱንና ሠራዊቱን ሁለቱንም እስከሚረገጡ ድረስ ምን ያህል ይቆያል? አለው። እርሱም እንዲህ አለኝ፡- እስከ ሁለት ሺህ ሦስት መቶ ቀን ድረስ፤ ከዚያም በኋላ መቅደሱ ይነጻል። ዳንኤል 8፡13፣ 14።

የመጀመሪያዎቹ አሥራ ሁለት ቁጥሮች ራእዩን ይወክላሉ፤ እና ቁጥር አሥራ ሦስትና አሥራ አራት ሌላ ራእይ እንዳለ ያመለክታሉ። “ማስወገድ” ተብለው የተተረጎሙት ሁለት የተለያዩ የዕብራይስጥ ቃላት፣ እንዲሁም “መቅደስ” ተብለው የተተረጎሙት ሁለት የተለያዩ የዕብራይስጥ ቃላት እንዳሉ፣ በዳንኤል ምዕራፍ ስምንት ውስጥ “ራእይ” ተብለው የተተረጎሙ ሁለት የተለያዩ የዕብራይስጥ ቃላት ደግሞ አሉ።

ለ“ማስወገድ” ተብለው የተተረጎሙትን ሁለቱን ቃላት በሚመለከት፣ የአድቪንቲዥም ሥነ-መለኮት ባለሙያዎች ሁለቱም “ማስወገድ” ማለት እንደሆነ ሊገባ ይገባል ብለው ይከራከራሉ። ለ“መቅደስ” ተብለው የተተረጎሙትን ሁለቱን ቃላት በሚመለከት፣ የአድቪንቲዥም ሥነ-መለኮት ባለሙያዎች ሁለቱም “የእግዚአብሔር መቅደስ” ማለት እንደሆነ ሊገባ ይገባል ብለው ይከራከራሉ፤ ለ“ራእይ” ተብለው የተተረጎሙትን ሁለቱን ቃላት በሚመለከት ደግሞ፣ የአድቪንቲዥም ሥነ-መለኮት ባለሙያዎች እንደ ቀድሞው ሁሉ በሁለቱ ቃላት መካከል ያለውን ልዩነት በቸልታ ያልፋሉ። ይህ ልዩነት ለዳንኤል እጅግ አስፈላጊ ነበርና፣ ሆኖ ብሎ እጅግ የተለያዩ የዕብራይስጥ ቃላትን ተጠቅሟል፤ ስለዚህ እኛም ይህን ልዩነት ልንለይና ልናከብር ይገባናል። በአሥራ ሦስተኛው ቁጥር ያለው “ራእይ” የሚለው ቃል “chazon” የሚለው የዕብራይስጥ ቃል ነው፣ ትርጉሙም ሕልም፣ መገለጥ፣ ወይም ትንቢታዊ ቃል—ራእይ ማለት ነው።

“ራእይ” የሚለው ቃል በዳንኤል ምዕራፍ ስምንት ውስጥ አሥር ጊዜ ይታያል፤ ነገር ግን ሁለት የተለያዩ ዕብራይስጥ ቃላትን ይወክላል። “ካዞን” የተባለው፣ በቁጥር አሥራ ሦስት የሚገኘው፣ በቁጥር አንድ ውስጥ ደግሞ ይገኛል፤ ከዚያም በቁጥር ሁለት ሁለት ጊዜ፣ እርግጥ በቁጥር አሥራ ሦስት፣ እና አንድ ጊዜ በቁጥሮች አሥራ አምስት፣ አሥራ ሰባት እና ሀያ ስድስት ውስጥ ይገኛል። በዳንኤል ምዕራፍ ስምንት ውስጥ “ራእይ” የሚለው ቃል ከሚታይባቸው አሥራ ጊዜያት መካከል ሰባቱ ጊዜ “ካዞን” የሚለው ቃል ነው፤ ቀላል ትርጉሙም “አንድ ራእይ” ማለት ነው።

በዳንኤል ምዕራፍ ስምንት ውስጥ “ራእይ” የሚለው ቃል በቀረበባቸው ሌሎች ሦስት ጊዜያት ሁሉ የዕብራይስጡ “mareh” የሚለው ቃል ነው፣ ትርጉሙም እይታ ወይም መታየት ማለት ነው። በምዕራፍ ስምንት ውስጥ የዕብራይስጡ “mareh” የሚለው ቃል አንድ ጊዜ “ራእይ” ተብሎ ሳይተረጎም “መታየት” ተብሎ ደግሞ ተተርጎሟል፤ ይህም የቃሉን ትርጉም የበለጠ በትክክል ይለይታል። ዳንኤል በትርጉማቸው እጅግ የሚቀራረቡ ሁለት የተለያዩ የዕብራይስጥ ቃላትን ለምን ተጠቀመ፣ ተርጓሚዎችም አንድ ቃል እንደሆኑ እስኪቆጥሯቸው ድረስ? ይህ ጉዳይ አስፈላጊ ነውን?

«በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ ያለ እያንዳንዱ መርህ የራሱ ስፍራ አለው፤ እያንዳንዱም እውነታ የራሱ ግንኙነት አለው። የተሟላውም መዋቅር፣ በንድፍና በአፈጻጸም፣ ለፈጣሪው ምስክርነት ይሰጣል።»

እንዲህ ያለ መዋቅር ሊታሰብም ሆነ ሊሠራ የሚችል ከማይገደብ አእምሮ በቀር ሌላ አእምሮ የለም።»
Education, 123.

ለሁለተኛው ጥያቄ መልሱ አዎን ነው፤ ዳንኤል ልዩነቱን ለምን እንዳደረገ እንደሚያስፈልግ በእውነት ጉዳይ አለው፤ ስለዚህም ዳንኤል ልዩነቱን ለምን እንዳደረገ የሚጠይቀውን የመጀመሪያውን ጥያቄ ለመረዳት መፈለግ የትንቢት ተማሪው ኃላፊነት ይሆናል። “መቅደስ” ተብሎ የተተረጎመውን ቃል እና “ማስወገድ” ተብሎ የተተረጎመውን ቃል በተመለከተ ያደረጋቸው ልዩነቶች ዘላለማዊ ውጤቶች አሏቸው፤ እንግዲህ “ራእይ” ተብሎ ከተተረጎመው ቃል ጋር ያነሰ አስፈላጊነት ማን ይጠብቃል? “እያንዳንዱ እውነታ” “በእግዚአብሔር ቃል” ውስጥ “የራሱ ተጽእኖ” አለው፤ ትንቢታዊውን “መዋቅር” እና ትንቢቱ በሚፈጸምበት ጊዜ “ሲተገበር” መፈጸሙንም ይነካል።

“ራእይ” የሚለውን ቃል በምዕራፍ ስምንት ለመመልከት ስንጀምር፤ ከዳንኤል ምዕራፍ ስምንት ቁጥር አሥራ ሦስት የተነሣውን ጥያቄ፤ “እስከ ሁለት ሺህ ሦስት መቶ ቀናት ድረስ፤ ከዚያም በኋላ መቅደሱ ይነጻጸ” በማለት የመለሰው ማን እንደ ነበረ ዳንኤል በሰጠው ምስክርነት ላይ “ተጽዕኖ” ያለው “እውነታ” ነው።

በዳንኤል ምዕራፍ ስምንት ላይ ቀጥተኛ “ተዛማጅነት” ያላቸው አራት እውነታዎች አሉ፤ እነዚህንም ልመለከት እፈልጋለሁ። አንዱ የኡላይ ወንዝ ራእይ ለመጨረሻዎቹ ዘመናት የተሰጠ ትንቢት መሆኑ ነው፤ እንዲሁም በ1798 “በፍጻሜው ዘመን” “የተፈታ” የዳንኤል መጽሐፍ “እውቀት” ምልክት መሆኑም ነው።

“የእግዚአብሔር ቃል እጅግ የበለጠ ቅርብ የሆነ ጥናት ያስፈልገዋል። በተለይም ዳንኤልና ራእይ በሥራችን ታሪክ ውስጥ ከዚህ በፊት እንደሚኖሩት መጠን ትኩረት ሊሰጣቸው ይገባል። ስለ ሮማዊው ኃይልና ስለ ጳጳሳዊ ሥርዓት በአንዳንድ መስመሮች የምንናገረው ሊቀንስ ይችላል፤ ነገር ግን ነቢያትና ሐዋርያት በእግዚአብሔር መንፈስ መነሣት ሥር የጻፉትን ነገር ለሰዎች ትኩረት ልናቀርብ ይገባናል። መንፈስ ቅዱስ በትንቢቱ ስጦታም ሆነ በተገለጹት ክስተቶች ውስጥ ነገሮችን እንዲህ አቀራረጠ፤ ይህም ሰብአዊው ወኪል ከዓይን እንዲሰወር፤ በክርስቶስ ውስጥ እንዲሸገግ፤ እና የሰማይ ጌታ አምላክና ሕጉ ከፍ ከፍ እንዲደረጉ ለማስተማር ነው።”

የዳንኤልን መጽሐፍ አንብቡ። በዚያ የተወከሉትን የመንግሥታት ታሪክ ነጥብ በነጥብ አስታውሱ። የመንግሥት ሰዎችን፣ ሸንጎዎችን፣ ኃይላን ሠራዊቶችንም ተመልከቱ፤ እግዚአብሔርም የሰዎችን ትዕቢት እንዴት እንዳዋረደ፣ የሰውንም ክብር በትቢያ ላይ እንዴት እንዳኖረ ተመልከቱ። ታላቅ ሆኖ የተወከለው እግዚአብሔር ብቻ ነው። በነቢዩ ራእይ ውስጥ አንድ ብርቱ ገዥ ሲያወርድ ሌላውንም ሲያቆም ይታያል። እርሱ የዓለም ሁሉ ንጉሥ ሆኖ፣ ዘላለማዊ መንግሥቱን ሊያቆም ያለው፤ የዘመናት ብሉይ፣ ሕያው አምላክ፣ የጥበብ ሁሉ ምንጭ፣ የአሁኑ ገዥ፣ የወደፊቱ ገላጭ ሆኖ ተገልጦአል። ሰው ነፍሱን ወደ ከንቱነት ሲያነሣ፣ ምን ያህል ድሀ፣ ደካማ፣ አጭር ዕድሜ ያለው፣ ስሕተተኛና በደለኛ እንደሆነ አንብቡና አስተውሉ።

“መንፈስ ቅዱስ በኢሳይያስ አማካይነት ትኩረታችንን ወደ እግዚአብሔር፣ ሕያው እግዚአብሔር፣ እንደ ዋነኛው የትኩረት ነገር ያመራናል—በክርስቶስ ውስጥ እንደ ተገለጠው ወደ እግዚአብሔር። ‘ሕፃን ለእኛ ተወለደልንና፣ ወንድ ልጅም ለእኛ ተሰጠን፤ መንግሥትም በትኩረት ላይ ይሆናል፤ ስሙም ድንቅ፣ መካር፣ ኃይል አምላክ፣ የዘላለም አባት፣ የሰላም አለቃ ተብሎ ይጠራል’ [ኢሳይያስ 9:6]።”

በቀጥታ ከእግዚአብሔር ዳንኤል የተቀበለው ብርሃን በተለይም ለእነዚህ የመጨረሻ ዘመናት ተሰጥቶ ነበር። በሺናር ታላላቅ ወንዞች በሆኑት በኡላይና በሂዴቅል ዳርቻ ያየው ራእይ አሁን በፍጻሜ ሂደት ውስጥ ነው፤ የተነገሩትም ክስተቶች ሁሉ በቅርቡ ወደ ፍጻሜ ይደርሳሉ።

የዳንኤል ትንቢቶች በተሰጡበት ጊዜ የአይሁድ ሕዝብ ያሉበትን ሁኔታ አስቡ። እስራኤላውያን በምርኮ ውስጥ ነበሩ፤ መቅደሳቸውም ተፈርሶ ነበር፤ የመቅደሱም አገልግሎት ተቋርጦ ነበር። ሃይማኖታቸው

በመሥዋዕታዊ ሥርዓት ሥነ-ሥርዓቶች ላይ ያተኮረ ነበር። የእውነተኛ አምልኮ መንፈስ ሳይኖራቸው፣ ውጫዊ ቅርጾችን ሁሉን ነገር አድርገው ነበር። አገልግሎታቸው በአረማዊነት ልማዶችና ሥርዓቶች ተበክሎ ነበር፤ የመሥዋዕት ሥርዓቶችንም ሲፈጽሙ ከጥላው ወደ እውነተኛው ነገር አይመለከቱም ነበር። ለሰዎች ኃጢአት እውነተኛው መሥዋዕት የሆነውን ክርስቶስ አለስተዋሉትም ነበር። ጌታ ውጫዊ ሥነ-ሥርዓቶች የሃይማኖታቸው ጠቅላላ ይዘት እንዳይሆኑ፣ ሕዝቡን ወደ ምርኮ ለማምጣትና በመቅደሱ ውስጥ የሚፈጸሙትን አገልግሎቶች ለማቋረጥ ሠራ። መርሆቻቸውና አሠራሮቻቸው ከአረማዊነት ሊነጹ ይገባ ነበር። የሥርዓት አገልግሎቱ ተቋረጠ እንዲሁም የልብ አገልግሎት እንደ ገና እንዲነቃ ሆነ። ውጫዊው ክብር ተወገደ መንፈሳዊውም እንዲገለጥ።

“በምርኮነታቸው ምድር ሕዝቡ በንስሐ ወደ ጌታ ሲመለሱ እርሱ ራሱን ለእነርሱ ገለጠ። የመገኘቱ ውጫዊ ምልክት አልነበራቸውም፤ ነገር ግን የጽድቅ ፀሐይ ደማቅ ጨረሮች በአእምሮአቸውና በልባቸው ላይ በሩ። በተዋረዱበትና በመከራቸው ውስጥ ወደ እግዚአብሔር በጮኹ ጊዜ፣ ለነቢያቱ ራእዮች ተሰጡ፤ እነዚህም የወደፊቱን ክስተቶች ገለጡ—የእግዚአብሔር ሕዝብ ጩቋኞች መውደቅ፣ የቤዛው መምጣት፣ እና የዘላለማዊው መንግሥት መመሥረት።” Manuscript Releases, volume 16, 333-335.

እይታው የኡላይ ወንዝ ስለ “የመጨረሻዎቹ ዘመናት” እንደ ተሰጠ ያለው “እውነታ”፣ የትንቢት ተማሪ በእይታው ውስጥ ስለ ተወክሎት ክስተቶች የተተነበየውን ለመረዳት ጥረት እንዲያደርግ ይጠይቃል። ከኡላይ ወንዝ እይታ ጋር የተያያዙ ትንቢታዊ “ነገሮች” “ተቀርጸው” የተዘጋጁት በ “መንፈስ ቅዱስ” “በትንቢቱ አሰጣጥም ሆነ በተሳሉት ክስተቶች” ውስጥ ነበር። አንድ ነቢይ እይታ ሲቀበል በእርሱ ላይ የሚሆነውም፣ እንዲሁም ነቢይ የሚለይባቸው የትንቢት ክስተቶችም ሁለቱም በመጨረሻዎቹ ዘመናት የሚፈጸሙትን ነገሮች ትንቢታዊ ውክልና መሆናቸው በማወቅ ሊጠኑ ይገባል። የቀደመው ንባብ ዳንኤል በ “ሰባቱ ዘመናት” ምርኮ ውስጥ እንደ ነበረ ልናስተውል እንዳለብን ያጎላል።

ዳንኤል በራእይ አሠራ አንድ የተጠቀሱት ሦስት ቀን ተኩል በሚፈጸሙበት መጨረሻ ምርኮኝነታቸውን የሚያውቁ፣ ከዚያም በንስሐ ወደ ጌታ የሚመለሱ፣ የዘሌዋውያን ሃያ ስድስት ጾሎትን የሚፈጽሙ፣ ውድ የሆነውን ከከንቱው የሚለይ እነዚያን ይወክላል፤ ከዚያም ጌታ ራሱን ለእነርሱ በሚገልጥበት ጊዜ፣ የተበተኑትን እስበስባላሁ ያለውን የተስፋ ቃሉን ይፈጽማል። እንግዲህ የእነርሱ “ዋና የትኩረት ነገር” “በክርስቶስ የተገለጠ እግዚአብሔር” ነው።

የኡላይ ወንዝ ራእይ “ተሸካሚነት” እና ይህ ራእይ በክርስቶስ “የተነደፈው” የትንቢታዊ መልእክት “አወቃቀር” ላይ እንዴት ያበረከተ እንደሆነ፣ በአጭሩ የተመለከትነው የመጀመሪያው “እውነታ” ነው፤ እናም የተጠቀሰው ክፍል ዋና ዓላማችን የእግዚአብሔር መገለጥ፣ እንደ “በክርስቶስ የተገለጠው” መሆን እንዳለበት ያሳያል። በዳንኤል ምዕራፍ ስምንት፣ ክርስቶስ እንደ ኢሳይያስ በቀረበበት መልኩ አይቀርብም፤ በዚያ ኢሳይያስ የክርስቶስ “ስሙ ድንቅ፣ መከር፣ ኃያል አምላክ፣ የዘላለም አባት፣ የሰላም አለቃ ተብሎ ይጠራል” ብሎ ገልጦ ነበር። በዳንኤል ምዕራፍ ስምንት ግን፣ እግዚአብሔር በክርስቶስ ፓልሞኒ ሆኖ ይገለጣል፤ ይህም ማለት ድንቁ ቈጣሪ፣ ወይም የምስጢራት ቈጣሪ ማለት ነው።

ያ “እውነታ” የ “ፓልሞኒ” ስም “ትርጉም” ምን እንደሆነ፣ እንዲሁም ያ ስም ለትንቢቱ “አወቃቀር” እና “ንድፍ” እንዴት አስተዋጽኦ እንደሚያደርግ እንዲፈለግ ይጠይቃል። በዳንኤል ምዕራፍ ስምንት ውስጥ ሊታወቅ የሚገባ ሦስተኛ “እውነታ” ደግሞ፣ የሚለራይት እንቅስቃሴ ማዕከላዊ የሆነው የትምህርት መሠረታዊ ምሰሶ በዚያ ምዕራፍ ውስጥ መቀረቡ ነው። የሚለር እጅግ የሚያበራው እንቁ በቁጥር አሠራ አራት ውስጥ ተገኝቶ ነበር፤ እኛም ይህ “እውነታ” አሁን በመፈጸም ሂደት ላይ ባለው የኡላይ ወንዝ ራእይ ላይ ምን ያህል “ትርጉም” እንዳለው ልንረዳ ይገባናል።

በሚለር ሕልም፣ ሣጥኑ በክፍሉ መካከል ባለው ጠረጴዛ ላይ በተቀመጠ ጊዜ እንደ ፀሐይ ብርሃን ይበራ ነበር፤ ነገር ግን በመጨረሻዎቹ ቀናት ያ ሣጥን ይበልጥ ትልቅ ሆኖ መጀመሪያ በሚለር ጠረጴዛ ላይ በተቀመጠ ጊዜ ከበራው ብርሃን አሥር እጥፍ ይበራል። ለሚለራውያን እንቅስቃሴ መካከላዊውን ምሰሶ የሚያካትተው የኡላይ ወንዝ ራጅይ፣ በመጨረሻዎቹ ቀናት የዚያን ትምህርት ብርሃን በአሥር እጥፍ የሚጨምረው በምንድን ነው? በ1798 በፍጻሜው ዘመን ያልተገለጠው፣ በመጨረሻዎቹ ቀናት የሚገለጠው ምንድን ነው? እህት ዋይት “አሁን በፍጻሜ ሂደት ላይ ናቸው” የምትላቸው፣ የኡላይ ወንዝ ራጅይ “ክስተቶች” ምንድናቸው?

እነዚህን መጀመሪያዎቹን ሦስት እውነታዎች በግልጽ እና በቅን ልቦና በአንድ ላይ ካቀረብናቸው፤ (የኡላይ ራጅይ፣ ክርስቶስ እንደ ፓልሞኒ መገለጡ፣ እና ማዕከላዊው የትምህርተ እምነት ዓምድ) በኡላይ ወንዝ ራጅይ ላይ የምናደርገውን ጥናት የሚነካ ቀላል መሠረታዊ ሐሳብ ለመቀበል ፈቃደኞች መሆን ይገባናል። እነዚያ ተጣመሩ እውነታዎች ለማየት ለሚሹ ሰዎች፣ በ1798 የተፈታ መልእክት “በጊዜ ላይ የተሰቀለ” መልእክት እንደነበረ ያሳውቃሉ። የትንቢታዊ ቅድመ ጊዜ ንጥረ ነገር ባልኖረ ኖሮ፣ የሚለር መልእክት በፍጹም አይኖርም ነበር።

በዚህ ምዕራፍ ላይ ግንኙነት ያለው አራተኛው “እውነታ” ሚሊራውያን በትንቢታዊ ዘመን ላይ የተመሠረተ መልእክት እንዳቀረቡ ነው። ይህን እውነታ ለማጉላት፣ በአሥራ ሦስተኛና በአሥራ አራተኛ ቁጥር እግዚአብሔር በክርስቶስ ውስጥ እንደ ድንቁ ቁጣሪ (ፓልሞኒ) ተገለጠ። ራጅይ በአሥራ አራተኛው ቁጥር ያሉት ሁለት ሺህ ሦስት መቶ ቀናት መጨረሻ እንደሆነ ጥቅምት 22 ቀን 1844ን መለየት ብቻ እንደ ነበረ ማሰብ፣ እግዚአብሔር በክርስቶስ አማካኝነት እንደ ፓልሞኒ መገለጡ ላይ ቀዝቃዛ ውኃ መጣል ነው።

የአድቪንቲዝም ሥነ-መለኮት ምሁራን በዳንኤል ምዕራፍ ስምንት የአሥራ ሦስተኛው ቁጥር ውስጥ ያለውን ጥያቄ አስፈላጊነት ለመቅበር በትጋት ሠርተዋል፤ ይህም እነርሱ ባዘጋጁት የተረት ወጥ ውስጥ የሚፈልጉትን ጣዕም ለማመንጨት ነው። እንዲሁም የመማር እጥረት ያለባቸውን ጆሮአቸው የሚከክባቸውን ሰዎች ከአድቪንቲዝም ማዕከላዊ ምሰሶ ጋር ከተያያዙት እውነቶች እንዳይጨነቁ ለማድረግ ነው።

“ከሌሎች ሁሉ በላይ የአድቪንት እምነት መሠረትና ዋና ምሰሶ ሆኖ የቆመው የቅዱስ ቃል መልዕክት፣ ‘እስከ ሁለት ሺህ ሦስት መቶ ቀናት፤ ከዚያም መቅደሱ ይነጻል።’ [ዳንኤል 8:14.] የሚለው ነበር። እነዚህ ቃላት የጌታን ቅርብ መምጣት ለሚያምኑ ሁሉ የተለመዱ ነበሩ። ይህ ትንቢት በሺዎች አፍ እንደ እምነታቸው መለያ ቃል ይደገም ነበር። ሁሉም በዚያ የተነገሩት ክስተቶች ላይ እጅግ የሚያበሩ ተስፋዎቻቸውና እጅግ የሚከበሩ ተስፋዎቻቸው እንደሚመሠረቱ ይሰማቸው ነበር። እነዚህ ትንቢታዊ ቀናት በ1844 ዓ.ም. ክረምት መጨረሻ እንደሚያበቁ ታይቶ ነበር። አድቪንቲስቶች በዚያን ጊዜ ከቀረው ከክርስቲያን ዓለም ጋር አብረው፣ ምድር ወይም የምድር አንድ ክፍል መቅደሱ ነው ብለው ይይዙ ነበር። የመቅደሱም መንጻት በመጨረሻው ታላቅ ቀን እሳት ምድርን ማንጻት እንደሆነ ተረድተው ነበር፤ ይህም በሁለተኛው ምጽአት እንደሚፈጸም ያምኑ ነበር። ስለዚህ ክርስቶስ በ1844 ወደ ምድር እንደሚመለስ ድምዳሜ ላይ ደርሰው ነበር።”

ነገር ግን የተወሰነው ጊዜ አልፎ ነበር፣ ጌታም አልተገለጠም ነበር። አማኞቹ የእግዚአብሔር ቃል ሊወድቅ እንደማይችል ያውቁ ነበር፤ በትንቢቱ ላይ ያደረጉት ትርጓሜ ግን ስህተት ሊሆን ይገባ ነበር፤ ነገር ግን ስህተቱ የት ነበር? ብዙዎች 2300 ቀኖች በ1844 እንዳልተፈጸሙ በመካድ የችግሩን እስራት በችኮላ ቆረጡ። ለዚህ ከእነርሱ የሚሰጠው ምክንያት አንድም አልነበረም፣ ከሚጠበቀው ጊዜ ክርስቶስ ስላልመጣ ብቻ ነበር። የትንቢቱ ቀኖች በ1844 ተፈጽመው ቢሆኑ ኖሮ፣ ክርስቶስ መቅደሱን በእሳት በምድር መንጻት ለማንጻት በዚያን ጊዜ ተመልሶ በመጣ ነበር ሲሉ ይከራከሩ ነበር፤ እርሱም ስላልመጣ፣ ቀኖቹ ተፈጽመው ሊሆኑ አይችሉም ነበር።

“ይህን ድምዳሜ መቀበል ማለት ቀድሞ የተያዘውን የትንቢታዊ ዘመናት ቆጠራ መተው ነበር። 2300 ቀናቱ የሚጀምሩት ኢየሩሳሌምን እንደገና ለመመለስና ለመሥራት የአርጤክስስ ትእዛዝ በሥራ ላይ በዋለ ጊዜ፣ በክ.በ. 457 የመከር ወቅት እንደሆነ ተገኝቶ ነበር። ይህን እንደ መነሻ በመውሰድ፣ በዳንኤል 9:25-27 በተሰጠው የዚያ ዘመን ትርጓሜ ውስጥ የተነገሩትን ክስተቶች ሁሉ በመተግበር ፍጹም ስምምነት ነበር። ስልሳ ዘጠኝ ሳምንታት፣ የ2300 ዓመታቱ የመጀመሪያዎቹ 483፣ እስከ መሲሁ፣ እስከ የተቀበው ሊደርሱ ነበር፤ እናም የክርስቶስ ጥምቀትና በመንፈስ ቅዱስ መቀባቱ፣ በአ.ዲ. 27፣ ይህን መግለጫ በትክክል ፈጸመው። በሰባኛው ሳምንት መካከል፣ መሲሁ ሊቈረጥ ነበር። ከጥምቀቱ በኋላ ከሦስት ዓመት ተኩል በኋላ፣ ክርስቶስ በአ.ዲ. 31 በጸደይ ወቅት ተሰቀለ። ሰባው ሳምንታት፣ ወይም 490 ዓመታት፣ በተለይ ለአይሁድ የተመደቡ ነበሩ። ይህ ዘመን በተፈጸመ ጊዜ፣ ሕዝቡ ደቀ መዛሙርቱን በማሳደድ ክርስቶስን የጣሉትን ማረጋገጫ አኖረ፣ ሐዋርያትም ወደ አሕዛብ ተመለሱ፣ በአ.ዲ. 34። ከ2300ዎቹ ውስጥ የመጀመሪያዎቹ 490 ዓመታት በዚያን ጊዜ ስለተፈጸሙ፣ 1810 ዓመታት ይቀሩ ነበር። ከአ.ዲ. 34 ጀምሮ፣ 1810 ዓመታት እስከ 1844 ይደርሳሉ። ‘ከዚያም፣’ አለ መልአኩ፣ ‘መቅደሱ ይነጻል።’ የትንቢቱ ቀደም ብለው የተሰጡት መግለጫዎች ሁሉ በተመደበው ጊዜ ያለ ጥርጥር ተፈጽመው ነበር። በዚህ ቆጠራ መሠረት፣ ሁሉም ነገር ግልጽና ተስማሚ ነበር፤ ከዚህ በስተቀር በ1844 ከመቅደሱ መንጻት ጋር የሚመሳሰል ማንኛውም ክስተት እንደተፈጸመ አልታየም ነበር። ቀኖቹ በዚያን ጊዜ እንዳልተፈጸሙ መካድ ማለት ጉዳዩን በሙሉ ወደ ውዥንብር ማስገባት እና በማያሻማ የትንቢት ፍጻሜዎች የተመሠረቱትን አቋሞች መተው ነበር።”

“ነገር ግን እግዚአብሔር ሕዝቡን በታላቁ የአድጌንት እንቅስቃሴ መርቶ ነበር፤ ኃይሉና ክብሩም ሥራውን አጅቦውት ነበር፤ እርሱም ይህ በጨለማና በተስፋ መቁረጥ እንዲያበቃ፣ እንዲሁም እንደ ሐሰተኛና እብድ መነሳሳት እንዲነቀፍ አይፈቅድም ነበር። ቃሉም በጥርጣሬና በአለመረጋጋት ውስጥ እንዲቀር አይተውውም ነበር። ብዙዎች የቀድሞ የትንቢታዊ ዘመናት ቆጠራቸውን ቢተውም፣ በእርሱም ላይ የተመሠረተውን እንቅስቃሴ ትክክለኛነት ቢክዱም፣ ሌሎች ግን በቅዱሳት መጻሕፍትና በእግዚአብሔር መንፈስ ምስክርነት የተደገፉ የእምነትና የልምምድ ነጥቦችን ለመተው ፈቃደኞች አልነበሩም። በትንቢቶች ጥናታቸው ውስጥ ጤናማ የትርጓሜ መርሆችን እንደ ወሰዱ ያምኑ ነበር፤ እንዲሁም አስቀድመው ያገኛቸውን እውነቶች አጥብቀው መያዝና ያንኑ የመጽሐፍ ቅዱስ ምርምር ጉዞ መቀጠል ግዴታቸው እንደሆነ አመኑ። በቅን ጸሎት አቋማቸውን እንደገና መረመሩ፣ ስህተታቸውንም ለማግኘት ቅዱሳት መጻሕፍትን መረመሩ። በትንቢታዊ ዘመናት ቆጠራቸው ውስጥ ምንም ስህተት ማየት ስላልቻሉ፣ የመቅደሱን ጉዳይ ይበልጥ በቅርብ እንዲመረምሩ ተመሩ።” ታላቁ ተጋድሎ፣ 409, 410.

በዚያው የኦላይ ወንዝ ራእይ የሚለይበት ክፍል ውስጥ እህት ዋይት፣ “የእግዚአብሔርን ቃል እጅግ የቀረበ ጥናት ማድረግ ያስፈልጋል” ብለ እንዳሳወቀችን አውቀናል። ባለሥነ መለኮት ምሁራኑ በThe Great Controversy ውስጥ ካለው ቀደም ያለው ክፍል የ“ትንቢታዊ ጊዜያት”ን ጉዳይ ያቀርባሉ፤ እህት ዋይት በአስተያየቷ የምትገድበው “ትንቢታዊ ጊዜያት” የሚለው ቃል በሁለት ሺህ ሦስት መቶ ዓመት ትንቢት ውስጥ የተወከሉትን አምስቱን ትንቢቶች እንደሚመለከት እንደሆነ ያስመስላሉ። ለመሆኑም እንደሚሉት፣ ከእነዚያ ትንቢቶች አራቱ በዚያ ክፍል ውስጥ በተለይ ተጠቅሰዋል። ነገር ግን የጉዳዩ “እጅግ የቀረበ ጥናት” በእህት ዋይት ጽሑፎች ውስጥ “ትንቢታዊ ጊዜያት” የሚለው ቃል በብዙ ቁጥር ከሁሉ የበለጠ ትክክለኛ መልኩ በጥቅምት 22, 1844 ሊፈጸሙ የነበሩትን ሁለት ትንቢቶች እንደሚያመለክት ያሳያል።

ገብርኤል ለዳንኤል ከሁለት ሺህ ሦስት መቶ ዓመታት አካል የሆኑ አምስት የተወሰኑ የጊዜ ትንቢቶችን ለይቶ ገልጿል። የመጀመሪያው አርባ ዘጠኝ ዓመታትን ይለያል፤ በዚያም “መንገዶቹና ቅጥሮቹ በችግር ዘመን ይሠራሉ።” ሁለተኛው ከክ.በ.ዓ. 457 ከሆነው የመነሻ ነጥብ በኋላ ከአራት መቶ ሰማንያ ሦስት ዓመታት በኋላ የክርስቶስ ጥምቀት ነበር። ሦስተኛው የእርሱ መስቀል ላይ መሰቀል ነበር፤ አራተኛውም በተለይ ለአይሁድ ሕዝብ የተለየው አራት መቶ ዘጠና ዓመታት ሲያበቃ ወንጌል ወደ አሕዛብ መሄዱን ይለያል፤

አምስተኛውም፣ እና አምስተኛው ብቻ የሆነው፣ የጊዜ ትንቢት በጥቅምት 22 ቀን 1844 ተፈጸመ። ከዚህ በፊት ያሉት አራቱ የጊዜ ትንቢቶች ከ1844 እጅግ ቀደም ብለው ተፈጽመዋል። እንግዲህ ሲስተር ዋይት “የትንቢት ዘመናት” የሚለውን በብዙ ቁጥር ስትጠቀም፣ በ1844 ሊያበቁ ነበር ያለቻቸውን በእውነት ምን ማለት ነው?

ለሚለራውያን የመጀመሪያውን ቅር መሰኘት በመመልከት፣ ለዚያ ጥያቄ ያለውን መልስ ትጠቁማለች።

“የእግዚአብሔርን ሕዝብ በተስፋ ደስ የተሞሉ ሆነው ጌታቸውን ሲጠብቁ አየሁ። ነገር ግን እግዚአብሔር እነርሱን ሊፈትናቸው ዓለመ። እጁ በትንቢታዊ ዘመናት አቆጣጠር ውስጥ ያለን ስህተት ሸፈነ። ጌታቸውን ይጠብቁ የነበሩት ይህን ስህተት አላወቁትም፤ ጊዜውን የሚቃወሙ እጅግ የተማሩ ሰዎችም ደግሞ እርሱን ማየት አልቻሉም። እግዚአብሔር ሕዝቡ በተስፋ መቁረጥ እንዲደርስባቸው ዓለመ። ጊዜው አለፈ፤ በደስታ ተስፋ መድኃኒታቸውን የጠበቁትም ንዝንተኞችና ልባቸው የተሰበረ ሆኑ፤ ነገር ግን የኢየሱስን መገለጥ ያልወደዱ፣ መልእክቱንም በፍርሃት ብቻ የተቀበሉ እነርሱ በተጠበቀው ጊዜ እርሱ ስላልመጣ ደስ ተሰኙ። ምስክርነታቸው ልብን አልነካም፣ ኑሮንም አላነጻም። ጊዜው መተላለፍ እንደዚህ ያሉ ልቦችን ለመግለጥ በጥሩ ሁኔታ የተዘጋጀ ነበር። በእውነት የመድኃኒታቸውን መገለጥ የወደዱትን ንዝንተኞችና ተስፋ የቆረጡትን ሰዎች ቀድመው የተመለሱና ያፊዙባቸው እነዚህ ነበሩ። እግዚአብሔር ሕዝቡን በመፈተንና በፈተና ሰዓት የሚፈሩና ወደ ኋላ የሚመለሱትን ለመግለጥ የሚመረምር ፈተና በመስጠቱ ያለውን ጥበብ አየሁ።”

“ኢየሱስና መላው የሰማይ ሰራዊት ነፍሳቸው የወደደውን እርሱን ለማየት በጣፋጭ ተስፋ የናፈቁትን በርኅራኄና በፍቅር ተመለከቱአቸው። በፈተናቸው ሰዓት እንዲደግፉአቸው መላእክት በዙሪያቸው እየበረሩ ነበር። ሰማያዊውን መልእክት መቀበልን የቸሉ ግን በጨለማ ተተዉ፣ እግዚአብሔርም ከሰማይ ወደ እነርሱ የላከውን ብርሃን ስላልተቀበሉ ቍጣው በእነርሱ ላይ ተቀጣጠለ። ጌታቸው ለምን እንዳልመጣ ማስተዋል ያልቻሉት እነዚያ ታማኝ ነገር ግን ተስፋ የቆረጡ ሰዎች በጨለማ አልተተዉም። ዳግመኛ ትንቢታዊውን ዘመናት ለመመርመር ወደ መጽሐፍ ቅዱሳቸው ተመሩ። የጌታ እጅ ከቁጥሮቹ ላይ ተነሣ፣ ስሕተቱም ተብራራ። ትንቢታዊው ዘመናት እስከ 1844 እንደሚደርሱ አይ፤ እንዲሁም ትንቢታዊው ዘመናት በ1843 እንደሚያበቁ ለማሳየት አቅርበው የነበረው ያው ማስረጃ በ1844 እንደሚያበቁ እንደሚያረጋግጥ አስተዋሉ።” Early Writings, 235–237.

“ትንቢታዊ ዘመናት” ማለት ሚሊራውያን በመጀመሪያ እስከ 1843 እንደሚደርሱ ያመኑባቸው፣ ነገር ግን “እስከ 1844 የደረሱ” የነበሩት “ትንቢታዊ ዘመናት” ናቸው። እስከ 1844 የደረሱት “ትንቢታዊ ዘመናት” ሦስት ትንቢታዊ ዘመናት ነበሩ፤ እነዚህም ሁሉ በእንባቆም ሰንጠረዦች ላይ ተወክለዋል። ከእነዚህ ሦስቱ ዘመናት አንዱ 1844ን ብቻ “ይነካል፤” ሁለቱ ሌሎች ግን እስከ ጥቅምት 22, 1844 ድረስ ይደርሳሉ። አንድ ሺህ ሦስት መቶ ሠላሳ አምስቱ ቀናት እስከ 1844 የመጀመሪያው ቀን ድረስ ደርሰው ነበር፤ በዚያም ጊዜ የሚለራውያን የመጀመሪያ ተስፋ መቁረጥ ደረሰ፣ እንዲሁም የሁለቱም፣ የእንባቆም ምዕራፍ ሁለት እና የማቴዎስ ሃያ አምስት ውስጥ ያለው የአሥር ድንግል ምሳሌ፣ የመዘግየት ጊዜ ተጀመረ።

የዳንኤል ምዕራፍ 8 ቁጥር 14 የተጠቀሱት ሁለት ሺህ ሦስት መቶ ቀናት እስከ ጥቅምት 22 ቀን 1844 ድረስ ደረሱ፤ በደቡባዊው የይሁዳ መንግሥት ላይ የመጡት የ“ሰባቱ ዘመናት” ሁለት ሺህ አምስት መቶ ሀያ ዓመታትም በዚያው ጊዜ ተፈጸሙ። ፓልሞኒ በዳንኤል 8 ቁጥር 13 ራሱን እንደ ድንቅ ቁጣሪ ያስተዋውቃል፤ ከዚያም ያቀረበው የትንቢት “መዋቅር” እና “ንድፍ” ቢያንስ አሥር እርስ በርሳቸው የተቆራኙ የጊዜ ትንቢቶችን ያካተተ ነበር።

እነዚህን እውነቶች የበለጠ በቀጣዩ ጽሑፍ መመልከት እንጀምራለን።

ክርስቶስ ለዓለም በአእምሮና በነፍስ ላይ ሊቀረጽ የሚገባ ትምህርት ሰጠ። “ይህም የዘላለም ሕይወት ነው፤” አለ፤ “አንተን ብቻህን እውነተኛ አምላክ መሆንህን፣ የላክኸውንም ኢየሱስ ክርስቶስን እንዲያውቁ።” ነገር ግን ሰይጣን፣ “ይህን ወይም ያንን አድርጉ፤ እናንተም እንደ አማልክት ትሆናላችሁ” እያለ በሰዎች አእምሮ ላይ ይሠራል። በማታለያ አመክንዮ አዳምንና ሌዋንን ቃሉን እንዲጠራጠሩ አድርጎ፣ በእርሱም ምትክ ወደ መተላለፍና ወደ አለመታዘዝ የመራ ንድፈ ሐሳብ አስቀመጠ። እናም ሰፍስጥናው በኤደን ያደረገውን ዛሬም እያደረገ ነው። ክርስቶስ ወደ ዓለማችን በመጣ ጊዜ፣ ትሑት ዓሣ አጥማጆችን ለቤተ ክርስቲያኑ መሠረት አድርጎ መረጠ። ለእነዚህ ደቀ መዛሙርት የመንግሥቱንና የተልእኮውን ባህርይ ሊያስረዳቸው ሞከረ። ነገር ግን የእነርሱ ውሱን ማስተዋል በእርሱ ላይ እገዳ ጣለ። የጻፎችንና የፈረሰውያንን ንግግር ሲቀበሉ ነበርና፣ ስለዚህ የሚያምኑት ብዙ ነገር እውነት አልነበረም። እናም ክርስቶስ የሚናገራቸው ብዙ ነገሮች ቢኖሩትም፣ ሊያስተላልፍላቸው ከፍ አድርጎ የናፈቀውን ከብዙው ብዙ መስማት አልቻሉም።

«ክርስቶስ የዚህን ዘመን ሃይማኖተኞች በተሳሳቱ አስተሳሰቦች እጅግ የተሞሉ ስለሆኑ ለእውነት በአእምሮአቸው ስፍራ እንደሌለ ያገኛቸዋል። በሚሰጠው ትምህርት ውስጥ መምህራን የማያምኑ ደራሲያንን አስተሳሰቦች ያቀላቅላሉ። እንዲሁም በወጣቶች አእምሮ ውስጥ እንክርዳድን ዘርተዋል። ለወጣትም ሆነ ለሽማግሌ ሊቀርቡ የማይገቡ አስተሳሰቦችን ይናገራሉ፤ ምን ዓይነት ዘር እንደሚዘሩ ወይም በዚያ የተነሣ ሊሰበስቡት ስለሚገባቸው መከር በፍጹም ሳያስቡ።» Review and Herald, July 3, 1900.